

Til lovforslag nr. L 207

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 23. maj 2017

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien

(Oprettelse af særlige pladser på psykiatrisk afdeling)

[af sundhedsministeren (Karen Ellemann)]

1. Ændringsforslag

Sundhedsministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. maj 2017 og var til 1. behandling den 10. maj 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundhedsministeren sendte den 7. april 2017 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 270. Den 3. maj 2017 sendte sundhedsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Psykiatrisk Selskab og Lægeforeningen,
Danske Regioner,
Rådet for Socialt Udsatte og
SIND.

Sundhedsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 27 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget tilslutter sig lovforslaget, men kan være betænkelig ved, at regeringen mener, at lovforslaget løser psykiatriens udfordringer.

Vi har desværre de seneste år set, at flere sengepladser er blevet lukket, og at flere mennesker med psykisk sygdom efter partiets opfattelse er blevet udskrevet for hurtigt. Og det har medført, at mange mennesker med psykisk sygdom ikke har fået den nødvendige tid til behandling.

Desværre har vi efter flere voldsepisoder set os nødsaget til at sikre et behandlingstilbud til svært psykisk syge mennesker, som oftest også har et misbrugsproblem, og som kan have voldelige tendenser. For DF var det under forhandlingerne vigtigt, at pladserne skulle være på afdelinger under regionerne, at det er psykiatriloven, som finder anvendelse, og at det sikres, at der med lovforslaget ikke forekommer ny tvang.

Det er syge mennesker, som har brug for hjælp, og det er dét, vi skal sikre. Ved at sikre det sikrer vi også personalet, som dagligt prøver at hjælpe psykisk syge mennesker, og som desværre ofte står alene i situationer, hvor de ikke burde stå alene.

Med dette lovforslag samt L 206 på social- og børnemini-sterens område håber DF, at vi kan komme et stykke af vejen. DF ønsker dog stadigvæk fokus på og ressourcer til området, da dette forslag kun er et skridt på vejen.

DF vil følge området og håber også, at man bliver bedre til at visitere de enkelte, så vi ikke har institutioner med mennesker med forskelligheder, der gør, at det er svært at leve sammen. Her skal kommunerne være bedre til at visitere og til at bruge specialiserede institutioner.

Alternativets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at der med et bredt fagligt og politisk samarbejde er fundet en god løsning med oprettelsen af 150 særlige psykiatriske pladser i det regionale behandlingssystem.

ALT og SF håber, at intentionen med lovforslaget kan opnås, og at den lille gruppe af særligt udsatte borgere med

svære psykiske lidelser og udadreagerende adfærd, som pladserne er målrettet, kan få en længerevarende, intensiv og helhedsorienteret behandlings- og rehabiliteringsindsats, der sikrer, at de er bedre i stand til at mestre hverdagen. Partierne er i den forbindelse særlig tilfreds med, at det med forslaget sikres, at der skal laves en samlet handleplan for hele indsatsen, når en borger indskrives på en af de nye afdelinger, og at der også skal forelægges en koordineret plan for borgeren ved udskrivning, så der sikres en god overgang og opfølgning.

ALT og SF påpeger, at det er afgørende, at der sker en løbende evaluering af forslagens praktiske betydning med særligt fokus på kompetencefordelingen i visitationen, som med forslaget forankres i et tværfagligt sammensat visitationsforum.

ALT og SF gør samtidig opmærksom på, at der fremadrettet fortsat er behov for at forbedre og forandre psykiatrien i Danmark, og at dette forslag blot adresserer en lille del af de samlede udfordringer i psykiatrien. Partierne er af den overbevisning, at arbejdet bør fortsætte, så det sikres, at der fremadrettet er en høj kvalitet i psykiatriens behandlingsmuligheder.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af sundhedsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til titlen

1) I titlen indsættes efter »psykiatrien« ordene: »og sundhedsloven«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2]

Liselott Blixt (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Karina Adsbøl (DF) Susanne Eilersen (DF) Jeppe Jakobsen (DF)

Jan Erik Messmann (DF) Jane Heitmann (V) Hans Christian Schmidt (V) Klaus Markussen (V) Jakob Engel-Schmidt (V)

Thomas Danielsen (V) Jacob Jensen (V) Laura Lindahl (LA) May-Britt Katstrup (LA) Brigitte Klitskov Jerkel (KF)

Astrid Krag (S) Flemming Møller Mortensen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Julie Skovsby (S) nfmd. Karin Gaardsted (S)

Lea Wermelin (S) Yildiz Akdogan (S) Stine Brix (EL) Finn Sørensen (EL) Pernille Schnoor (ALT) Torsten Gejl (ALT)

Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Ny paragraf

2) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1188 af 24. september 2016, som ændret senest ved lov nr. 430 af 3. maj 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 238 indsættes:

»§ 238 a. Et regionsråd kan af en kommunalbestyrelse, som har visiteret en person til en særlig plads på psykiatrisk afdeling, jf. kapitel 12 a i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v., opkræve betaling for personens ophold på afdelingen.

Stk. 2. Et regionsråd kan af kommunalbestyrelserne i regionen opkræve betaling for ubenyttede særlige pladser på psykiatrisk afdeling, jf. kapitel 12 a i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.

Stk. 3. Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling efter stk. 1 og 2.««

[Hjemmel for regioners opkrævning]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

Sundhedslovens kapitel 74 om ydelser i sygehussektoren indeholder ikke en klar hjemmel for regioners opkrævning af betaling fra kommuner i forbindelse med særlige pladser på psykiatrisk afdeling.

De foreslåede ændringer har til formål at tilvejebringe en sådan hjemmel.

Tilvejebringelse af en klar hjemmel for regioners opkrævning af betaling fra kommuner i forbindelse med særlige pladser på psykiatrisk afdeling er det eneste formål med de foreslåede ændringer.

De foreslåede ændringer har således ikke til formål at ændre noget indholdsmæssigt i forhold til beskrivelsen i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 4 om økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 207

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra sundhedsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Henvendelse af 8/5-17 fra Rådet for Socialt Udsatte
4	Henvendelse af 9/5-17 fra Dansk Psykiatrisk Selskab og Lægeforeningen
5	Henvendelse af 9/5-17 fra Danske Regioner
6	Henvendelse af 8/5-17 fra SIND
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	1. udkast til betænkning
9	Pressemeddelelse af 8/5-17 »Organisationer: Lovforslag løser ikke alle problemer på bosteder« fra Dansk Sygeplejeråd m.fl.
10	Ændringsforslag, fra sundhedsministeren
11	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 207

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/5-17 fra Rådet for Socialt Udsatte, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om det ifølge forslaget er muligt for kommunalbestyrelsen at tilbyde borgeren indlæggelse i de tilfælde, hvor visitationsforummet har sendt en negativ indstilling i forhold til indlæggelse på rehabiliterede psykiatrisk plads, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om det ifølge forslaget er muligt for kommunalbestyrelsen at tilbyde borgeren indlæggelse i de tilfælde, hvor der i visitationsforummet ikke er flertal for en indstilling til kommunalbestyrelsen om at tilbyde patienten indlæggelse på en rehabiliterede psykiatrisk plads, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om det ifølge forslaget er muligt for kommunalbestyrelsen at tilbyde borgeren indlæggelse i de tilfælde, hvor der i visitationsforummet ikke er flertal for, at »opholdet vurderes at have afgørende betydning for at kunne imødekomme den pågældendes særlige behov for behandling, rehabilitering og støtte, herunder eventuelt misbrugsbehandling«, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om repræsentanten i visitationsforummet fra Kriminalforsorgen har stemmeret i forhold til indlæggelse på linje med de øvrige deltagere, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om kommentar til de forslag, som Dansk Sygeplejeråd, Socialpædagogernes Landsforbund, SIND, Lægeforeningen, Dansk Psykiatrisk Selskab, Ergoterapeutforeningen, Danske Patienter, Bedre Psykiatri og Danske Psykologforening er fælles om, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 7 Spm. om prisen pr. plads på afdeling M på Sct. Hans, og i forlængelse heraf redegøre for, hvordan der med lovforslaget og afdeling om nye rehabiliterende psykiatriske sengepladser kan blive råd til 150 sengepladser, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvorfor misbrug ikke vægtes højere som kriterium for at blive visiteret til de rehabiliterende psykiatriske sengepladser, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvorfor det er kommunalbestyrelsen, som træffer beslutning om visitering til rehabiliterende psykiatriske sengepladser, frem for at det er en faglig beslutning om, hvorvidt borgeren har gavn af tilbudet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om det med forslaget er muligt, at borgere kan indlægges i psykiatrisk regi uden en lægefaglig indikation, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om de 150 rehabiliterende psykiatriske sengepladser vil være et antal, som etableres ud over den eksisterende sengekapacitet i psykiatrien, eller om det vil være en ændring af allerede eksisterende sengepladser til at være denne nye type, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, at man i Danmark man tvangsindlægges på psykiatrisk afdeling, hvis man er psykotisk og til fare for sig selv eller andre, og hvorfor disse lovbestemmelser ikke efter regeringens opfattelse ikke er tilstrækkelige til at opnå sigtet med lovgivningen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/5-17 fra Dansk Psykiatrisk Selskab og Lægeforeningen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/5-17 fra Danske Regioner, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om oversendelse af en aftaletekst eller udkast hertil som grundlag for revisionen af lovforslaget i april 2017, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvor mange særlige sengepladser på psykiatrisk afdeling, der med den nuværende finansiering af forslaget reelt forventes at blive oprettet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren er indstillet på at afsætte yderligere midler, hvis det viser sig, at den nuværende finansiering ikke er tilstrækkelig til at oprette de 150 særlige sengepladser på psykiatrisk afdeling, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om regeringen prioriterer antallet af særlige sengepladser eller kvaliteten af de enkelte sengepladser for særligt udsatte patienter, i fald der ikke er den fornødne finansiering til at oprette de 150 særlige sengepladser med den ønskede kvalitet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvordan forslaget tager højde for overbelægning og manglende ressourcer på de nye afdelinger, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 20 Spm. om redegørelse for forslaget forenelighed med FN's handicapkonvention, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om redegørelse for forslaget forenelighed med FN's menneskerettighedskonvention, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om redegørelse for, om forslaget iagttager proportionalitetsprincippet, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om visitation til en særlig plads på psykiatrisk afdeling, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, hvor mange kommuner der skal pålægge hvor mange patienter at opsiges deres botilbud for at sikre den fornødne finansiering af de 150 særlige psykiatriske sengepladser, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om oversendelse af eventuelle notater, (takst)beregninger og sammensætningen af økonomien bag de 150 særlige sengepladser på psykiatrisk afdeling, som har været brugt i forhandlingerne mellem partierne bag den politiske aftale, som danner baggrund for L 206 og L 207, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/5-17 fra SIND, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om kommentar til pressemeddelelsen af 8/5-17 »Organisationer: Lovforslag løser ikke alle problemer på bosteder« fra Dansk Sygeplejeråd m.fl., til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå